

Sygnatura akt III AUz 205/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Sawińska (spr.)

Sędziowie: SSA Jolanta Cierpiął

SSA Katarzyna Wołoszczak

Protokolant: **st.sekr.sqd. Emilia Wielgus**

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2016 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

przy udziale zainteresowanej M. O.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek

na skutek zażalenia M. G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 4 maja 2016 r. sygn. akt VIII U 9967/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Katarzyna Wołoszczak	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiął
--------------------------	--------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych mając na względzie treść art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie prowadzonej na skutek odwołania płatnika składek M. G. prowadzącego działalność gospodarczą (...) (dalej M. M. G.) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. z dnia 2 października 2014 r. stwierdzającej, że M. O., jako osoba wykonująca pracę w charakterze zleceniobiorcy u płatnika składek M. M. G. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (w okresach wskazanych w treści decyzji) z podstawą wymiaru składek określoną dokładnie w treści decyzji, albowiem w dniu 22 grudnia 2014 r. zainteresowana M. O. zmarła.

Powyższe postanowienie w całości zażaleniem zaskarżył pełnomocnik odwołującego płatnika składek M. M. G..

Skarżący wskazał, iż doszło do naruszenia treści art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., w zw. z art. 922 § 2 k.c. poprzez błędne przyjęcie, iż śmierć zainteresowanej w sprawie dotyczącej jej praw osobistych, które nie wchodzą do spadku i nie przechodzą na spadkobierców powoduje zawieszenie toczącego się postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia, skarżący podkreślał, że nieprawidłowo Sąd I instancji uznał, że ewentualne podleganie ubezpieczeniom społecznym przez zainteresowaną M. O. ma charakter cywilnoprawny, nie jest prawem ściśle związanym z osobą zmarłej i wchodzi w skład spadku w konsekwencji może toczyć się z udziałem następców prawnych M. O.. W ocenie skarżącego postępowanie nie powinno być zawieszony, lecz stosownie do treści art. 355 § 1 k.p.c. umorzony w części dotyczącej zainteresowanej.

Mając powyższe zarzuty na uwadze skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez umorzenie postępowania w części dotyczącej udziału zainteresowanej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu. Nadto skarżący wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za instancję odwoławczą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny stwierdza, że zażalenie należało oddalić jako bezzasadne.

Przedmiotowa sprawa została zainicjowana odwołaniem płatnika składek M. M. G. od decyzji organu rentowego z dnia 2.10.2014 r. który nie zgodził się z treścią tej decyzji ustalającej obowiązek podlegania M. O. (zatrudnionej u płatnika składek na podstawie umowy zlecenia) obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowemu oraz zdrowotnemu. Zauważyć należy, że adresatem zaskarżonej decyzji był płatnik składek, jak i ubezpieczona M. O.. Odwołanie od treści decyzji wniósł jednak tylko płatnik składek i tym samym na etapie postępowania sądowego M. O. uzyskała jedynie status podmiotu zainteresowanego zgodnie z art. 477¹¹ § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy zaskarżonym postanowieniem zawiesił przedmiotowe postępowanie, z uwagi na zgon zainteresowanej (w dniu 22.12.2014 r.). Istota sporu, z uwagi na treść podnoszonych w zażaleniu zarzutów, sprowadzała się zatem do rozstrzygnięcia, czy śmierć podmiotu będącego stroną zainteresowaną w sprawie, w postępowaniu zainicjowanym odwołaniem płatnika składek od decyzji stwierdzającej podleganie danego pracownika płatnika obowiązkowym ubezpieczeniom, powoduje zawieszenie postępowania (tak jak uczynił to Sąd I instancji wydając zaskarżone postanowienie), czy też postępowanie w części dotyczącej zainteresowanej powinno zostać umorzony (tak jak wnioskuje skarżący).

Sąd Apelacyjny wskazuje, że nie zgadza się ze stanowiskiem skarżącego, iż przedmiotowe postępowanie powinno zostać umorzony (w zakresie dotyczącym zainteresowanej), albowiem sprawa o podleganie dotyczy jej praw osobistych, nie wchodzących do spadku.

Pamiętać należy, że zaskarżona decyzja w zakresie ustalenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym jest decyzją deklaratoryjną, na podstawie, której strona nie nabywa żadnych praw, bowiem objęcie ubezpieczeniem następuje z mocy prawa, z chwilą ziszczenia się jego ustawowych warunków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 r., I UK 256/07, OSNP 2009)11-12/159, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2010 r., I UK 151/09, LEX nr 585708). Przedmiotowe postępowanie nie dotyczy zatem bezpośrednio osobistych praw zmarłej i błędnie w ocenie Sądu Apelacyjnego skarżący przyjął, że po śmierci ubezpieczonej ustaje możliwość ustalenia, że pozostawała ona w określonym czasie w określonym stosunku ubezpieczeniowym, z określona podstawą wymiaru składek. W sprawie o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym ustalenie to dotyczy bowiem okresu sprzed śmierci i to żądanie nie polega na konstytutywnym - na mocy decyzji - ukształtowaniu prawa, ale polega ono wyłącznie na domaganiu się ustalenia - w sensie potwierdzenia - stanu prawnego, który w określonym czasie i w określonych okolicznościach faktycznych spowodował - z mocy prawa ubezpieczeniowego - określone konsekwencje w zakresie powstania i treści stosunku ubezpieczenia społecznego. Prawidłowe ustalenie konsekwencji prawnych, tj. tego czy

zainteresowana podlegała ubezpieczeniom społecznym i tego jaki powinien być wymiar podstawy wymiaru jej składek, w ocenie Sądu Apelacyjnego ma znaczenie dla następców prawnych zmarłej zainteresowanej, bowiem od tych ustaleń zależy chociażby w przyszłości wymiar renty rodzinnej po zmarłej, należnej osobom uprawnionym do tego świadczenia (jeśli któryś z podmiotów, uprawnionych do tego świadczenia wnioskowałby o nie). Słusznie zatem w ocenie Sądu odwoławczego, Sąd I instancji zawiesił przedmiotowe postępowanie, z uwagi na zgon zainteresowanej M. O., do czasu zgłoszenia się następców prawnych po zmarłej.

Sąd Apelacyjny wskazuje także, że przyjęcie koncepcji skarżącego, który uważał, iż przedmiotowe postępowanie powinno zostać umorzona, w rzeczywistości ograniczałoby jego prawo, (jako płatnika składek) do kwestionowania legalności decyzji organu rentowego, bezpośrednio go dotyczącej, gdyż zaskarżona decyzja w momencie umorzenia przedmiotowego postępowania uprawomocniłaby się. Śmierć ubezpieczonego (zainteresowanej w przedmiotowej sprawie) nie powinna natomiast niweczyć interesu prawnego płatnika składek, - tego interesu, który dotyczy osobiście płatnika zobowiązanego do sfinansowania z własnych środków części składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe zleceniobiorcy. Płatnik może zatem dalej żądać ustalenia, że osoba przez nią zatrudniona na podstawie umowy zlecenia nie podlegała ubezpieczeniom społecznym.

W konsekwencji powyższych rozważań Sąd Apelacyjny stwierdza, iż zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, zatem na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. wniesione zażalenie należało oddalić.

SSA Katarzyna Wołoszczak	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
--------------------------	--------------------	----------------------